

BROSZURA INFORMACYJNA DOTYCZĄCA DYREKTYWY MIFID DLA KLIENTÓW BANKU BPS S.A.

Podstawowe informacje o Dyrektywie MiFID

Nazwa MiFID pochodzi od skrótu Markets in Financial Instruments Directive (Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca Dyrektywę 2002/92/WE i Dyrektywę 2011/61/UE). Dyrektywa ta ma na celu zapewnienie Klientom najwyższego poziomu ochrony ich inwestycji w różne instrumenty finansowe oraz stworzenie jednolitych zasad funkcjonowania rynków finansowych w całej Wspólnocie Europejskiej.

Wypełniając wymogi Dyrektywy MiFID, Bank BPS S.A. przekazuje swoim Klientom informacje adekwatne do ich wiedzy i doświadczenia inwestycyjnego. Bank BPS S.A. dokłada również wszelkich starań, aby działać w najlepiej pojętym interesie Klienta. Wiąże się z tym również przekazywanie informacji o charakterze i ryzykach związanych z poszczególnymi instrumentami finansowymi, sposobach komunikacji, zasadach klasyfikacji Klientów oraz ocenie adekwatności instrumentów finansowych w odniesieniu do posiadanych przez Klienta wiedzy i doświadczenia.

Zgodnie z wymogami MiFID, każdy podmiot oferujący usługi inwestycyjne, zobowiązany jest:

- 1) postępować uczciwie, sprawiedliwie, profesjonalnie i w najlepszym interesie Klienta,
- 2) dostarczać właściwych i kompletnych informacji, tj. rzetelnych, jednoznacznych i nie wprowadzających w błąd,
- 3) dostarczać Klientom usługi dostosowane do ich indywidualnych potrzeb inwestycyjnych;

W przypadku jakichkolwiek pytań, uprzejmie prosimy o kontakt z Bankiem BPS S.A.:

- 1) w placówkach sprzedażowych Banku BPS S.A.,
- 2) za pośrednictwem infolinii 0801 321 456;

Implementacja Dyrektywy MiFID

Obowiązki wynikające z Dyrektywy MiFID zostały określone w aktach prawnych wydanych przez organy Unii Europejskiej, w szczególności w:

- 1) Rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2017/565 z dnia 25 kwietnia 2016 r. uzupełniającym dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE w odniesieniu do wymogów organizacyjnych i warunków prowadzenia działalności przez firmy inwestycyjne oraz pojęć zdefiniowanych na potrzeby tej dyrektywy,

- 2) Rozporządzeniach delegowanych Komisji (UE) wydanych na podstawie upoważnienia zawartego w Dyrektywie MiFID;

W polskim prawie obowiązki wynikające z Dyrektywy MiFID zostały określone m.in. w:

- 1) Ustawie o obrocie instrumentami finansowymi z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 1768 ze zm.),
- 2) Ustawie z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2016 r. poz. 1896, z późn. zm.),
- 3) Rozporządzeniach wykonawczych wydanych przez ministra właściwego do spraw instytucji finansowych na podstawie delegacji ustawowej zawartej w wyżej wymienionych ustawach;

Główne działania Banku wynikające z Dyrektywy MiFID

Bank, realizując obowiązki określone w Dyrektywie MiFID, wykonuje m.in. następujące działania:

- Dokonuje klasyfikacji Klienta dostosowując poziom ochrony inwestycyjnej do przyznanej Klientowi kategorii MiFID,
- Przekazuje Klientowi informacje o oferowanych usługach inwestycyjnych i instrumentach finansowych oraz o związanych z nimi ryzykach,
- Przeprowadza test adekwatności usług inwestycyjnych i instrumentów finansowych, sprawdzający wiedzę i doświadczenie inwestycyjne Klienta,
- Przekazuje Klientowi informacje w zakresie zarządzania przez Bank konfliktami interesów w ramach świadczenia usług inwestycyjnych,
- Przekazuje Klientowi informacje na temat stosowanej przez Bank polityki działania w najlepiej pojętym interesie Klienta;

Klasyfikacja Klientów

Klient Banku BPS S.A., który dokonuje lub zamierza dokonywać transakcji na instrumentach finansowych lub skorzystać z usług inwestycyjnych, otrzymuje jedną z kategorii zgodnie z MiFID:

- 1) **Klient detaliczny** – otrzymuje najwyższy poziom ochrony ze strony Banku BPS S.A.,
- 2) **Klient profesjonalny** – otrzymuje poziom ochrony niższy, niż Klient detaliczny. Bank BPS S.A. zakłada, że Klient profesjonalny posiada odpowiedni poziom wiedzy i doświadczenia, pozwalający na prawidłową ocenę ryzyka decyzji inwestycyjnych,
- 3) **Uprawniony kontrahent** – otrzymuje najniższy poziom ochrony. Bank BPS S.A. zakłada, że Uprawniony kontrahent posiada pełną wiedzę na temat instrumentów finansowych;

KLIENT DETALICZNY

Kategorię Klient detaliczny Bank BPS S.A. przyznaje:

- a) osobom fizycznym, nieprowadzącym działalności gospodarczej,
- b) przedsiębiorcom;

KLIENT PROFESJONALNY

Kategorię Klient profesjonalny Bank BPS S.A. przyznaje:

- a) bankom,
- b) firmom inwestycyjnym,
- c) zakładom ubezpieczeń,
- d) funduszom inwestycyjnym lub towarzystwom funduszy inwestycyjnych,
- e) funduszom emerytalnym lub towarzystwom emerytalnym,
- f) towarowym domom maklerskim,
- g) podmiotom zawierającym w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, na własny rachunek, transakcje na rynkach kontraktów terminowych, opcji lub innych instrumentów pochodnych albo na rynkach pieniężnych wyłącznie w celu zabezpieczenia pozycji zajętych na tych rynkach lub działających w tym celu na rachunek innych członków takich rynków, o ile odpowiedzialność za wykonanie zobowiązań wynikających z tych transakcji ponoszą uczestnicy rozliczający tych rynków,
- h) innym niż wymienione w lit. a) – g) instytucjom finansowym,
- i) inwestorom instytucjonalnym innym niż wskazanym w lit. a) – h) prowadzącym regulowaną działalność na rynku finansowym,
- j) podmiotom prowadzącym poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej działalność równoważną do działalności prowadzonej przez podmioty wskazane w lit. a) – i),
- k) organom publicznym, które zarządzają długiem publicznym, bankom centralnym, Bankowi Światowemu, Międzynarodowemu Funduszowi Walutowemu, Europejskiemu Bankowi Centralnemu, Europejskiemu Bankowi Inwestycyjnemu lub innym organizacjom międzynarodowym pełniącym podobne funkcje,
- l) innym inwestorom instytucjonalnym, których głównym przedmiotem działalności jest inwestowanie w instrumenty finansowe, w tym podmiotom zajmującym się sekurytyzacją aktywów lub zawieraniem innego rodzaju transakcji finansowych.

Bank BPS S.A. może przyznać kategorię Klient Profesjonalny przedsiębiorcy, który spełnia co najmniej dwa z poniższych wymogów:

- a) suma bilansowa przedsiębiorcy wynosi co najmniej 20 000 000 euro,
- b) osiągnięta przez przedsiębiorcę wartość przychodów ze sprzedaży wynosi co najmniej 40 000 000 euro,
- c) kapitał własny lub fundusz własny przedsiębiorcy wynosi co najmniej 2 000 000 euro.

Równowartość kwot wskazanych w euro jest obliczana przy zastosowaniu średniego kursu euro, ustalanego przez Narodowy Bank Polski, na dzień sporządzenia przez danego przedsiębiorcę sprawozdania finansowego.

UPRAWNIONY KONTRAHENT

Kategorię Uprawniony kontrahent Bank BPS S.A. przyznaje Klientom o kategorii Klient profesjonalny, z wyłączeniem Klientów, którzy wnioskowali o przyznanie kategorii Klient profesjonalny, z którymi Bank BPS S.A. zawiera transakcje lub pośredniczy w zawieraniu transakcji, w ramach następujących usług inwestycyjnych:

- a) świadczenia usług wykonywania zleceń,
- b) wykonywania usługi przyjmowania i przekazywania zleceń,
- c) nabywania lub zbywania instrumentów finansowych na własny rachunek.

Jeżeli powyższe transakcje są zawierane z przedsiębiorcą, który spełnia co najmniej dwa z poniższych wymogów:

- a) suma bilansowa przedsiębiorcy wynosi co najmniej 20 000 000 euro,
- b) osiągnięta przez przedsiębiorcę wartość przychodów ze sprzedaży wynosi co najmniej 40 000 000 euro,
- c) kapitał własny lub fundusz własny przedsiębiorcy wynosi co najmniej 2 000 000 euro,

Traktowanie Klienta jako Uprawnionego kontrahenta dopuszczalne jest tylko na wyraźny pisemny wniosek Klienta.

Równowartość kwot wskazanych w euro jest obliczana przy zastosowaniu średniego kursu euro, ustalanego przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego w dniu poprzedzającym datę złożenia przez Klienta wniosku o zmianę kategorii.

Ocena adekwatności instrumentów finansowych i usług inwestycyjnych

Przed zawarciem z Klientem umowy o świadczenie usług inwestycyjnych Bank BPS S.A. przeprowadza ocenę adekwatności instrumentów finansowych, będących przedmiotem świadczonej na rzecz Klienta usługi inwestycyjnej, w odniesieniu do posiadanej przez Klienta wiedzy i doświadczenia. Ocena taka ma na celu określenie zakresu instrumentów finansowych, które będą realizować cel inwestycyjny Klienta, a jednocześnie nie będą wykraczały poza wiedzę Klienta.

W przypadku, gdy Klient dopuszcza możliwość zawierania transakcji pomimo stwierdzenia w wyniku oceny adekwatności braku adekwatności danego instrumentu finansowego, naraża się na ryzyko poniesienia znacznych strat m.in. w przypadku niekorzystnych zmian ceny instrumentu bazowego.

Instrumenty finansowe i usługi inwestycyjne objęte Dyrektywą MiFID

Zasady, które wdraża dyrektywa MiFID, dotyczą instrumentów finansowych oraz usług inwestycyjnych m.in.:

- a) papierów wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski,
- b) dłużnych papierów wartościowych innych, niż wymienione w lit. a),
- c) jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych,
- d) certyfikatów inwestycyjnych,
- e) instrumentów pochodnych,
- f) instrumentów rynku pieniężnego,
- g) przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych,
- h) przechowywania lub rejestrowania instrumentów finansowych, w tym prowadzenia rachunków papierów wartościowych oraz prowadzenia rachunków pieniężnych.

Zasady realizowania zleceń

Bank określa zasady postępowania w celu działania w najlepiej pojętym interesie Klienta, w związku ze świadczeniem Usług Inwestycyjnych. Bank ma na celu zapewnienie ochrony Klientom w zakresie transakcji dokonywanych na Instrumentach Finansowych oraz zapewnienie najwyższych, profesjonalnych standardów jakości usług inwestycyjnych, wpływających na wzrost zadowolenia i zaufania Klientów.

Realizując usługi inwestycyjne Bank bierze pod uwagę następujące rodzaje czynników:

- a) cenę instrumentu finansowego,
- b) koszty ponoszone przez Klienta w związku z realizacją zlecenia, w tym opłaty i prowizje związane bezpośrednio z jego realizacją,
- c) szybkość realizacji zlecenia,
- d) prawdopodobieństwo wykonania zlecenia, oraz
- e) rozliczenie i wielkość zlecenia.

Koszty i opłaty związane ze świadczonymi przez Bank BPS S.A. usługami inwestycyjnymi

Koszty i opłaty związane ze świadczoną przez Banku BPS S.A. usługą inwestycyjną zawierają „Taryfa opłat i prowizji bankowych Banku BPS S.A. dla klientów indywidualnych”, „Taryfa opłat i prowizji bankowych Banku BPS S.A. dla klientów instytucjonalnych” (dostępne na stronie internetowej www.bankbps.pl),

prospekty emisyjne oraz tabele opłat manipulacyjnych poszczególnych funduszy inwestycyjnych (dostępne na stronie www.bpstfi.pl).

Zasady zarządzania konfliktami interesów w ramach świadczenia usług inwestycyjnych

Realizując wymogi MiFID, Bank BPS S.A. wprowadził regulacje wewnętrzne, zapewniające skuteczne zarządzanie potencjalnymi konfliktami interesów.

Przez konflikt interesów rozumie się znane Bankowi BPS S.A. okoliczności mogące doprowadzić do powstania sprzeczności między interesem Klienta Banku a interesem Banku, osoby bezpośrednio lub pośrednio powiązanej z Bankiem stosunkiem kontroli lub osoby zaangażowanej lub interesem innego Klienta Banku i obowiązkiem działania przez Bank w sposób rzetelny, z uwzględnieniem najlepiej pojętego interesu Klienta. Przez interesy Banku BPS S.A. należy rozumieć także interesy Grupy BPS.

W celu uzyskania szczegółowych informacji na temat zarządzania konfliktami interesów, należy zwrócić się do pracowników najbliższego Oddziału Banku BPS S.A.

Obowiązki informacyjne wobec Klientów

Przed rozpoczęciem świadczenia przez Bank na rzecz Klienta usług inwestycyjnych, pracownik Oddziału Banku BPS S.A., w zależności od przyznanej Klientowi kategorii MiFID, przekazuje informacje dotyczące w szczególności:

- 1) Banku oraz prowadzonej działalności,
- 2) usług inwestycyjnych i ryzyk z nimi związanych, w tym charakterystyki Instrumentów finansowych,
- 3) kosztów i opłat związanych ze świadczeniem usług inwestycyjnych Klientom,
- 4) przyznanej kategorii MiFID,
- 5) dokonywania oceny adekwatności oferowanych Klientowi usług inwestycyjnych, w tym instrumentów finansowych, do jego wiedzy i doświadczenia w zakresie wykonywania zleceń,
- 6) reguł obsługi zleceń oraz raportowania z przebiegu realizacji zleceń,
- 7) zasad działania w najlepiej pojętym interesie Klientów Banku w zakresie świadczenia usług inwestycyjnych,
- 8) zasad zarządzania konfliktami interesów oraz istniejących konfliktów interesów, związanych ze świadczeniem danej usługi inwestycyjnej.

Rozpatrywanie reklamacji

Reklamacje przyjmowane są w następujących formach:

- 1) pisemnej - w postaci papierowej drogą korespondencyjną lub poprzez złożenie pisma w Oddziale Banku BPS S.A.,
- 2) elektronicznej - poprzez system bankowości elektronicznej lub pocztę elektroniczną,

3) ustnej - w rozmowie telefonicznej z konsultantem Infolinii Banku,

4) faksowej.

Dane kontaktowe dostępne są na stronie internetowej Banku oraz w Oddziałach Banku BPS S.A.

Odpowiedź na reklamację powinna zostać udzielona w terminie do 30 dni kalendarzowych od daty otrzymania reklamacji. W szczególnych przypadkach, termin udzielenia odpowiedzi może zostać wydłużony do 60 dni kalendarzowych od daty jej otrzymania.

Zasady rozpatrywania reklamacji określa ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym (Dz.U. 2015 poz. 1348).